

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-31.07- 05.02/2/053.00/Б/- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 1 / 12

ЗАТВЕРДЖЕНО

Науково-методичною радою
Державного університету
«Житомирська політехніка»
протокол № 12
від 25 грудня 2023 р.

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ЩОДО ФОРМ І МЕТОДІВ ОЦІНЮВАННЯ
САМОСТІЙНОЇ ТА ІНДИВІДУАЛЬНОЇ РОБОТИ
для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «бакалавр»
спеціальності 053 «Психологія»
факультет педагогічних технологій та освіти впродовж життя
кафедра психології та соціального забезпечення**

Укладачі: кандидат філологічних наук, доцент кафедри прикладної та теоретичної лінгвістики, декан факультету педагогічних технологій та освіти впродовж життя ЧЕРНИШ Оксана, кандидат філософських наук, доцент кафедри психології та соціального забезпечення ОКСЮТОВИЧ Марина

Житомир 2023 р.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-31.07- 05.02/2/053.00/Б/- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 2 / 12

Черниш О.А., Оксютівич М.О. Методичні вказівки щодо форм і методів оцінювання самостійної та індивідуальної роботи для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «бакалавр» спеціальності 053 «Психологія» [Електронне видання] – Житомир : Державний університет «Житомирська політехніка». 2023. – 12 с.

Укладачі: кандидат філологічних наук, доцент кафедри прикладної та теоретичної лінгвістики, декан факультету педагогічних технологій та освіти впродовж життя ЧЕРНИШ Оксана, кандидат філософських наук, доцент кафедри психології та соціального забезпечення Марина ОКСЮТОВИЧ. Рекомендовано до друку Науково-методичною радою Державного університету «Житомирська політехніка» (Протокол №12 від 25.12.2023 р.).

Методичні вказівки щодо форм і методів оцінювання самостійної та індивідуальної роботи для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «бакалавр» спеціальності 053 «Психологія». У методичних вказівках розкрито основні положення оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти та особливості методів контролю та перевірки знань студентів. Також описується розрахунок рейтингових балів за видами поточного (модульного) та підсумкового контролю. Матеріал методичних вказівок призначений для здобувачів вищої освіти спеціальності 053 «Психологія» освітнього ступеня «бакалавр».

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-31.07- 05.02/2/053.00/Б/- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 3 / 12

ПЕРЕДМОВА

Система оцінювання є важливим чинником управління навчальним процесом, одним з дієвих засобів підвищення ефективності пізнавальної діяльності.

Важливим інструментом підвищення якості освіти виступає урізноманітнення способів організації проведення аудиторних занять і контролю знань студентів.

Будь-яка система організації навчального процесу повинна підвищувати мотивацію студентів щодо навчання через постійний контроль їхніх знань і вмінь, прозорість результатів, змагальність. Важливо постійно активізувати роботу студентів протягом семестру або періоду викладення навчальної дисципліни, стимулювати їх працювати систематично і самостійно, розширювати можливості для всебічного розкриття здібностей студентів, розвивати творче мислення, розширювати межі самостійної та індивідуальної роботи.

У навчальному процесі важливе місце займає оцінка, облік і корекція знань майбутніх фахівців. Викладач зобов'язаний систематично контролювати засвоєння знань студентами. Інформація від здобувачів освіти про ступінь засвоєння нової програмної порції навчального матеріалу дає можливість викладачу оптимально вирішувати складні навчальні та виховні завдання.

Таким чином, методичні рекомендації розроблені з метою ознайомлення науково-педагогічних працівників та здобувачів освіти Державного університету «Житомирська політехніка» з особливостями оцінювання та контролю знань здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «бакалавр» спеціальності 053 «Психологія». У методичних рекомендаціях розкрито особливості форм і методів контролю та перевірки знань студентів.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-31.07- 05.02/2/053.00/Б/- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 4 / 12

1. Основні положення оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти

1.1. Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Університеті здійснюється у формі вхідного, поточного, модульного та підсумкового контролю.

Вхідний контроль – це оцінювання рівня підготовленості здобувача вищої освіти перед вивченням нової навчальної дисципліни (освітнього компонента). Результати вхідного контролю не враховуються в оцінюванні результатів вивчення навчальної дисципліни (освітнього компонента), що викладається. За результатами вхідного контролю може бути прийняте рішення про проведення консультацій або додаткових занять для студентів, які показали не достатній рівень для вивчення навчальної дисципліни (освітнього компонента). Також може бути прийняте рішення про внесення коректив у робочу програму навчальної дисципліни.

Поточний контроль – це оцінювання засвоєння здобувачем вищої освіти навчального матеріалу під час проведення аудиторних занять, при виконанні індивідуальної і самостійної роботи.

Модульний контроль – це оцінювання якості засвоєння навчального матеріалу змістових модулів.

Поточний та модульний контроль може проводитися у формі усного опитування, виконання письмового завдання, комп'ютерного або письмового тестування, виступів на семінарських та практичних заняттях, у формі колоквиуму. Форми проведення поточного та модульного контролю визначаються викладачем.

Підсумковий контроль здійснюється безпосередньо після завершення вивчення навчальної дисципліни (освітнього компонента).

1.2. Якщо одну навчальну дисципліну (освітній компонент) одночасно вивчають декілька академічних груп (підгруп), які навчаються на одній освітній програмі, то форми контролю та критерії оцінювання для усіх здобувачів вищої освіти в межах однієї освітньої програми мають бути однаковими.

1.3. На першому лекційному занятті з навчальної дисципліни (освітнього компонента), практичному або лабораторному занятті, якщо лекційні заняття не передбачені навчальним планом, викладач повідомляє здобувачам вищої освіти мету, зміст та очікувані результати початкової дисципліни (освітнього компонента). Викладач інформує здобувачів вищої освіти про форми контрольних заходів та критерії оцінювання відповідно до робочих програм навчальних дисциплін. Робочі навчальні програми оприлюднюються викладачами перед початком відповідного семестру на Освітньому порталі Університету.

1.4. В Університеті використовується кредитно-модульна система організації освітнього процесу, яка передбачає запровадження рейтингової системи оцінювання знань здобувачів вищої освіти.

1.5. В основу системи оцінювання кожної навчальної дисципліни (освітнього компоненту) покладено поточний та модульний контроль результатів навчання і принцип накопичення зароблених здобувачем вищої освіти балів.

Накопичення рейтингових балів за освітню діяльність здобувачів вищої

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-31.07- 05.02/2/053.00/Б/- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 5 / 12

освіти за кожну навчальну дисципліну (освітній компонент) проводиться в балах, які у підсумку переводяться у національну шкалу та шкалу ЄКТС (Європейська кредитно-трансферна система):

За шкалою ЄКТС	За національною шкалою		За 100-бальною шкалою
	екзамен	залік	
A	відмінно	зараховано	90 – 100
B	добре		82 – 89
C			74 – 81
D	задовільно		64 – 73
E			60 – 63
FX	незадовільно	не зараховано	35 – 59
F			0 – 34

1.6. По завершенню вивчення навчальної дисципліни (освітнього компонента), виконання індивідуальної роботи та проходження практики розраховується загальна кількість балів, одержана кожним здобувачем вищої освіти.

1.7. Науково-педагогічні працівники на останньому занятті з навчальної дисципліни (освітнього компонента) оприлюднюють здобувачам вищої освіти результати поточної успішності за 100- бальною, за національною та за шкалою ЄКТС.

1.8. Здобувач вищої освіти освітніх ступенів має право обрати підсумкову атестацію з навчальної дисципліни (освітнього компонента) за результатами або поточної успішності або тестування. У випадку обрання здобувачем вищої освіти складання заліку або екзамену у формі тестування, результати поточної успішності не враховуються.

1.9. У разі згоди здобувача вищої освіти з оцінкою поточної успішності, вона є остаточною і вноситься у залікову книжку студента (індивідуальний навчальний план) та у відомість обліку успішності здобувачів вищої освіти.

1.10. У разі незгоди здобувача вищої освіти з результатами поточної успішності, оцінка не вноситься у відомість обліку успішності здобувачів вищої освіти і підсумкова атестація здобувача вищої освіти з навчальної дисципліни здійснюється тільки за результатами підсумкового контролю.

До складання підсумкового контролю допускаються здобувачі вищої освіти, які отримали не менше 50 балів за результатами поточної успішності. Оцінки 50 і більше балів, внесені в електронну відомість дають право здобувачу вищої освіти складати підсумковий контроль.

Здобувачі вищої освіти, які набрали 50 і більше балів за поточною успішністю і обрали отримання підсумкової оцінки за результатами складання заліку або екзамену, беруть участь у складанні підсумкового контролю.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-31.07- 05.02/2/053.00/Б/- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 6 / 12

2. Особливості методів контролю та перевірки знань студентів

2.1 Розрахунок рейтингових балів за видами поточного (модульного) та підсумкового контролю

Навчальні досягнення студентів з дисциплін оцінюються за модульно-рейтинговою системою, в основу якої покладено принцип поопераційної звітності, обов'язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок.

Підсумкове оцінювання може включати *бали за поточну роботу студента під час лекційних та семінарських занять, виконання самостійної та індивідуальної роботи, творчого завдання, модульну контрольну роботу.*

Виконання модульної контрольної роботи може здійснюватися у режимі комп'ютерної діагностики або з використанням роздрукованих завдань (тестування) або в усній формі (опитування).

Модульний контроль знань студентів здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу модуля.

Кількість балів за роботу з теоретичним матеріалом, на семінарських заняттях, під час виконання самостійної та індивідуальної навчально-дослідної роботи залежить від дотримання таких вимог:

- своєчасність виконання навчальних завдань;
- повний обсяг їх виконання;
- якість виконання навчальних завдань;
- самостійність виконання;
- творчий підхід у виконанні завдань;
- ініціативність у навчальній діяльності.

Порядок переведення рейтингових показників успішності у європейські оцінки ECTS

Підсумкова кількість балів (max – 100)	Оцінка за 4-бальною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS
0 – 34	«незадовільно» (з обов'язковим повторним курсом)	F
35 – 59	«незадовільно» (з можливістю повторного складання)	FX
60 – 68	«достатньо»	E
69 – 74	«задовільно»	D
75 – 81	«добре»	C
82 – 89	«дуже добре»	B
90 – 100	«відмінно»	A

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-31.07- 05.02/2/053.00/Б/- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 7 / 12

2.2 Порядок нарахування рейтингових показників успішності

Рівень	Бали за 100-бальною системою	Критерії оцінювання відповіді	
		Теоретичні знання	Вміння
Початковий рівень знань «2» (рецептивно-продуктивний)	0-25 балів без права перекладання (для екзаменів та заліків)	Студент за допомогою викладача може дати визначення основних термінів на побутовому рівні, однослівно („так” чи „ні”) відповідає на конкретні запитання.	Студент намагається відповідати, однак потребує постійної консультації та контролю з боку викладача. За допомогою викладача намагається пояснити з наукової точки зору явища оточуючої дійсності.
	26-49 балів	Студент за допомогою викладача однослівно відповідає на запитання, відтворює незначну частку питання в тому вигляді і в тій послідовності, у якій воно було розглянуте на лекції або консультації.	Студент вміє при постійному контролі і допомозі викладача відповісти на поставлені питання.
	50-59 балів	Студент з помилками характеризує окремі поняття та явища загальної психології. Володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу.	Студент вміє при постійному контролі і допомозі викладача визначити тему та основні поняття, що пояснюють описане явище.
Середній рівень знань «3» (репродуктивний)	60-65 балів	Студент володіє матеріалом на початковому рівні, значну частину матеріалу відтворює на продуктивному рівні: за допомогою викладача відтворює словами, близькими до тексту лекції, визначення основних термінів, принципів;	Студент вміє з допомогою викладача визначити тему та основні поняття, що пояснюють описане явище та навести приклади методів та методик для його дослідження.

Житомирська політехніка		МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015		Ф-31.07-05.02/2/053.00/Б/-2023
		<i>Екземпляр № 1</i>		<i>Арк 8 / 12</i>
Рівень	Бали за 100-бальною системою	Критерії оцінювання відповіді		
		Теоретичні знання	Вміння	
		частково відтворює текст підручника; у процесі відповіді допускає окремі видозміни навчальної інформації; ілюструє відповіді прикладами, що були наведені на консультації.		
	66-70 балів	Студент за допомогою викладача дає правильне визначення окремих понять з психології; відтворює всю тему або її основну частину, ілюструючи відповідь власними прикладами.	Студент вміє правильно використовувати наукові поняття та терміни, визначити тему, основні поняття та закономірності, що пояснюють описане явище, підібрати адекватні методи та технології для його дослідження та описати їх результати.	
	71-73 балів	Студент за допомогою викладача свідомо відтворює тему лекції, ілюструючи її власними прикладами; розкриває суть значущих понять, процесів та явищ, допускаючи у відповідях незначні неточності; намагається застосувати окремі прийоми логічного мислення (порівняння, аналіз, висновок).	Студент вміє правильно використовувати терміни, визначити тему, основні поняття та закономірності, що пояснюють описане явище, підібрати адекватні методи для його дослідження зробити якісний аналіз результатів дослідження та частково узагальнити результати.	
Достатній рівень знань «4»	74-80 балів	Студент без помилок відтворює зміст питання, наводячи власні приклади; правильно розкриває суть понять, прийомів, методів та технологій.	Студент здатний дати пояснення прикладам значущих для предмету процесів та явищ, підібрати методи та провести дослідження,	

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015		Ф-31.07- 05.02/2/053.00/Б/- 2023
		Екземпляр № 1	Арк 9 / 12
Рівень	Бали за 100-бальною системою	Критерії оцінювання відповіді	
		Теоретичні знання	Вміння
			описати отримані результати. Самостійно навести приклади схожих явищ та дати їм узагальнююче пояснення.
	81-85 балів	Студент володіє навчальною інформацією, вміє зіставляти, узагальнювати та систематизувати інформацію під керівництвом викладача; аргументовано відповідає на поставлені запитання і намагається відстояти свою точку зору.	Студент здатний дати лінгвістичне пояснення прикладам відповідних процесів та явищ, підібрати методи та провести дослідження, описати отримані результати. Самостійно навести приклади схожих явищ та дати їм узагальнююче пояснення. При потребі звертаючись до викладача може визначити окремі шляхи корекції або розвитку описаного явища чи кейсу.
	86-89 балів	Студент вільно володіє вивченим обсягом навчального матеріалу, наводить аргументи на підтвердження своїх думок, використовуючи матеріали власних спостережень та проведених досліджень; може за допомогою викладача відповідати на питання, що потребують знання кількох тем.	Студент здатний дати пояснення прикладам психологічних процесів та явищ, підібрати методи та провести дослідження, описати отримані результати. Самостійно навести приклади схожих явищ та дати їм узагальнююче пояснення. При потребі звертаючись до викладача може

Житомирська політехніка		МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015		Ф-31.07-05.02/2/053.00/Б/-2023
		Екземпляр № 1		Арк 10 / 12
Рівень	Бали за 100-бальною системою	Критерії оцінювання відповіді		
		Теоретичні знання	Вміння	
<i>Високий рівень знань «5» (творчий)</i>	90-93 балів	Студент вільно володіє темою, має ґрунтовні знання з дисципліни; вільно відповідає на запитання, що потребують знання кількох тем; оцінює окремі нові факти, явища; судження логічні й достатньо обґрунтовані; узагальнює і систематизує матеріал у межах навчальної теми; самостійно визначає окремі цілі власної навчальної діяльності.	Студент виявляє початкові творчі здібності: уміє працювати зі спеціальною літературою (наукові журнали тощо); знаходить джерела інформації та самостійно використовує їх відповідно до цілей, які поставив викладач, свою відповідь ілюструє схемами, прикладами з життя; проводить самоперевірку виконаної роботи; може з неповним обґрунтуванням пояснити виконання завдань підвищеного (комбінованого) рівня.	
	94-97 балів	Студент вільно висловлює власні думки; без допомоги викладача знаходить джерела інформації і використовує одержані відомості відповідно до мети та завдань власної пізнавальної діяльності.	Використовує набуті знання в нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує особисту життєву позицію, узгоджуючи її з загальнолюдськими цінностями.	

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 <i>Екземпляр № 1</i>		Ф-31.07- 05.02/2/053.00/Б/- 2023 <i>Арк 11 / 12</i>
Рівень	Бали за 100-бальною системою	Критерії оцінювання відповіді	
<i>Високий рівень знань «5» (творчий)</i>	98-100 балів	Теоретичні знання	Вміння
		Студент виявляє особливі творчі здібності, глибоко розуміє суть психологічних процесів та явищ; подає ідеї згідно з вивченим матеріалом, робить творчо обґрунтовані висновки; вміє аналізувати і систематизувати матеріали власних досліджень; визначає порядок особистої навчальної діяльності, самостійно оцінює її результати. Активно займається науково-дослідною роботою.	Студент самостійно розвиває власні обдарування і нахили, вміє самостійно здобувати знання, визначати шляхи її розв'язання; вести дискусію з конкретного питання; проводити дослідження високої складності.

Викладач також використовує даний рейтинг при оцінюванні кожної теми модулю, співвідносячи його з максимально можливим балом, відповідно до таблиці Розподілу балів, яка наведена у кожній Робочій програмі відповідної дисципліни.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-31.07- 05.02/2/053.00/Б/- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 12 / 12

2.3 Критерії оцінювання творчих завдань (письмових) – К1:

Критерій	Бали
Завдання відповідає заявленому обсягу	10
Стилістика (відповідність науковому стилю)	5
Орфографія (відсутність помилок)	5
Аргументованість проголошених тез	25
Логічність побудови тексту	15
Зміст відображає заявлену тему	20
Наукова новизна	20
Усього	100

Критерії оцінювання публічного захисту творчих завдань – К2:

Критерій	Бали
Тривалість виступу (відповідність регламенту)	10
Наявний візуальний супровід	5
Чіткість, виразність висловлювань під час виступу	5
Аргументованість відповідей під час обговорення	25
Логічність побудови відповідей під час обговорення	15
За змістом відповідь розкриває авторську позицію щодо поставленого питання (відсутність «відходу від теми») під час обговорення	25
Лапідарність (чітко, ясно, виразно, не «лити воду») під час обговорення	15
Усього	100

Загальна оцінка: $(K1+K2)/2$